

Het huis met het schuurtje op de voorgrond

Een huis in 't bosch

FOTO'S KEES EKEMA

Ik heb een les voor u, die u in crisistijd misschien te pas zal komen: Als de oude mogelijkheden vervallen zijn, zoek dan naarstig, met uw gansche gezonde verstand naar nieuwe - en lieft tegen één dat ge ze vindt. Nog altijd is waar, ook in deze crisistijd, het sterke woord, dat Goethe ons gaf:

Nur den, der strebend sich bemüht,
Den sollen wir erlösen.

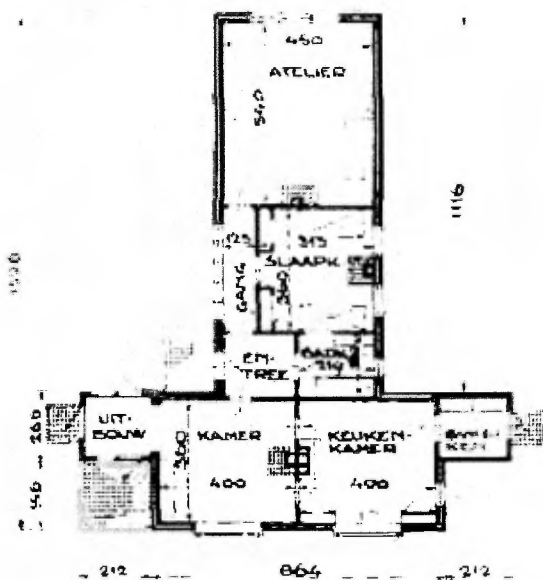
In nummer 14 van de vorige jaargang mocht ik u schrijven over „Een huis in 't bosch“. Een lieve vriendin van me, kunstnares-tekenares, had door architect Dr Haas uit de Hollandse Kadling, een klein huis laten neerzetten in het bosch in Bilthoven. Hier is de plattegrond, hier de aanblik van het geheel. Het is toen geheel geworden, hetgeen mijn vriendin ervan gehoopt had: „op het aller-warmste plekje tusschen twee heuvels een huisje voor mijn moeder en mij.“

Woonkamer met zithoek, keuken-eetkamer met bijkeuken, badkamer, slaapkamer voor twee, groot atelier. De plaats van het huis zóó gekozen, dat de zon van haar opgang tot haar ondergang rondom het huis schijnt, te beginnen met de morgenzon in de slaapkamer en even daarna in de eetkamer-keuken, waar het ontbijt genoten wordt. Alles zóó eenvoudig ingericht, en bovendien gelijkvloers, dat de oude moeder met een weinig hulp de huishouding kon doen en haar dochter in staat stelde, geheel voor haar werk te leven.

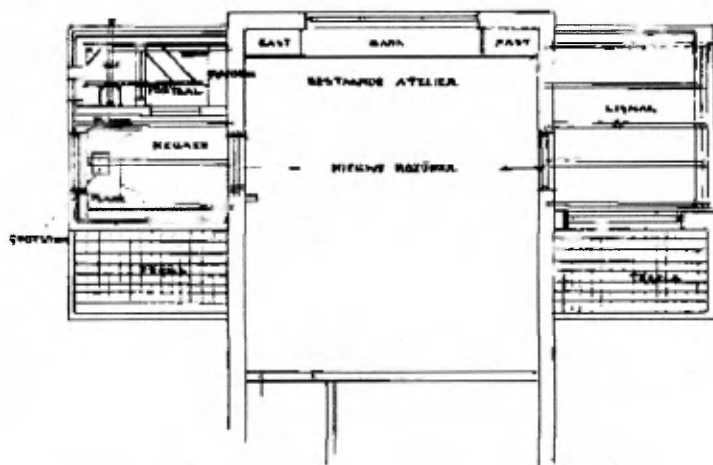
En toen mocht het geluk van de twee vrouwen in dat heerlijke huis niet lang duren. De moeder overleed. Daar bleef de dochter over. Ondervond als iedereen ook de ongunst der tijden, bij haar smart om haar verlies en het einde van haar te kortstondig geluk.

Ja, nu was het huis, hoe bescheiden ook, te groot en te kostbaar in de bewoning. Mocht ook het feit, dat de kunstnares *alleen* zou wonen, daar midden in het bosch, haar niet de minste vrees aanjagen . . . Trouwens, de bebouwing was haar iets meer genaderd dan toen ze haar stuk grond kocht. Ze beweerde, dat als ze maar een keel opzette, de villa's rondom bepaald zouden leegloopen.

Toen ging ze aan het overwegen. Eén ding stond voor haar vast. Menschen in huis nemen, en pension, deed ze zeker niet. Wat de ruimte betreft, had het gekund. In haar atelier stond een divanbed. En dan gemeenschappelijk gebruik van badkamer, klaar was de zaak geweest. Doch om de huishouding te gaan voeren, daar voelde ze niets voor.

Plattegrond

Huis vanuit 't Oosten gezien

Van uit 't Westen gezicht op 't nieuwe keukentje

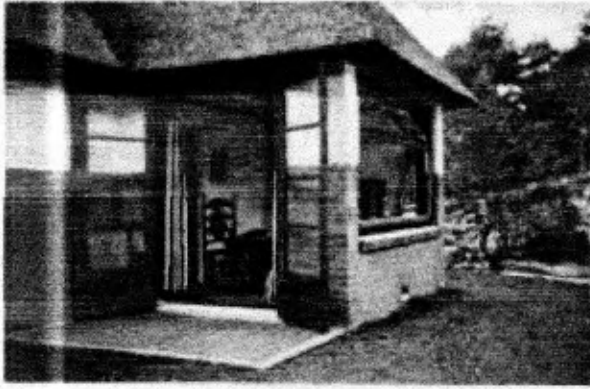
Trouwens - degene, die daar niets op tegen zou hebben en het tegenwoordig zoo gemakkelijk zegt: „Ik neem menschen bij me, of kinderen,” heeft die weleens heel goed de rekening opgemaakt? En dat liefst dan alleen nog maar, als je over vorige jaren een goede rekening hebt? Anders werk je nog in de blinde. Doch als alles eens goet op papier staat, dan schrikt men van wat er eigenlijk overblijft van dat menschen-in-pension-hebben. Want alsdan kunt u het niet met de restjes doen, of het tafellaken nog eens een keertje gebruiken. Alsdan moet alles in de puntjes zijn en het eten versch en een weinig aan de overvloedige kant. Dit terzijde voor wie met heillooze en onuitgerekende plannen mocht rondloopen.

Onuitgerekende plannen waren niets voor mijn vriendin. Ze had haar plannen, riep den architect De Haas er weer bij en samen kwamen ze tot een oplossing, zoo eenvoudig en toch zoo volledig en zoo mooi, dat ik deze zomer alweer in verrukking was, al had ik, bij het eerste vernemen der plannen, dadelijk bezorgd geschreven: „O! o! ga je aan je mooie huisje veranderen? O! doe het toch alsjeblieft niet! Bezint eer ge begint...” Ik heb haar en haar architect onrecht gedaan met mijn noodkreet.

Hier geef ik u het resultaat van hun beider werk. En bedoel dat als een les en een troost voor ons allen. Velen zitten met huizen, die hun te groot en te duur zijn. Haal een architect erbij, wie weet, hoe goed alles nog voor u in orde komt.

Onlangs had de Nieuwe Rotterdamse Courant een feuilleton van een ingenieur Both over het verbouwen van de nu al te groote kasten, die de steden in menigten hebben staan en die voor hun eigenaars niet veel meer zijn geworden dan een molensteen om hun hals. Ir. Both wees er op, dat de eigenaar dan toch kan blijven in zijn straat, in een hem dierbaar geworden milieu, in zijn stand. Door kleine verbouwingen zijn die „kasten” soms te vermaken tot huizen voor twee, drie families, die ieder zelfstandig wonen. Alsdan behouden we tenminste het hoogste goed, dat, wat we tot het laatst verdedigen: onze vrijheid.

Architect De Haas en de bewoonster van het huis in het bosch hebben een oplossing gevonden, die de volkomen vrijheid der beide partijen bewoners van het huis geheel waarborgt. En die oplossing is simple comme bonjour, is het ei van Columbus. Naast het atelier werd op het Oosten een kleine slaapkamer bijgebouwd. Aan de Westzijde een vernuftig inge-

Het nieuwe zit-slaapkamertje. Nu 't winter is, staat aan de binnenkant een schot voor de openslaande deuren en heeft het kamertje enkel ramen

deeld gebouwtje, bevattende keuken, kolenhok, douchehoek, W.C. Beide uitbouwen binnen de perken blijvend van de reeds bestaande uitbouwen aan de voorzijde van het huis. Zoodat de lengte-as van het huis twee dwarsbalken gekregen heeft, inplaats van één. Slaapkamer en dien-ruimte komen beide op het atelier uit met de mooie ronde deuren, die De Haas zoo vaak toepast en die zóó voldoen, dat men zich afvraagt: „Hoe kan men nog ooit een deur rechthoekig maken?”

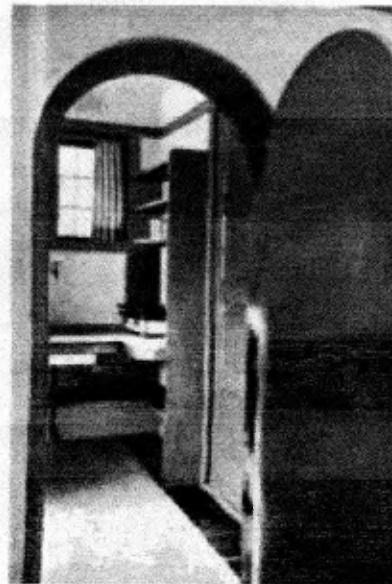
De foto's geven u achtereenvolgens een overzicht van de verbouwing en de nieuwe geriefelijkheid voor de bewoonster van het achterhuis. Buitenkant slaapkamer en interieur gezien vanuit het atelier. Buitenkant keuken en idem. Het atelier zooals het zich voordoet in de breede achtermuur en liet geheel in de nieuwe toestand.

De kunstenaar is volmaakt tevreden in de knusheid van haar werkkamer, waar genoeg gestookt kan worden om haar op

Vanuit 't atelier naar het nieuwe zit-slaapkamertje

Het nieuwe keukentje, vanuit het atelier gezien

net Zuiden gelegen slaapkamer warm te houden en in haar klein keukentje, waar de gascomfören het al warm genoeg maken bij niet al te felle vorst. Haar slaapkamer met het breede raam op het Zuiden is een heerlijk oord. Haar atelier is één en al genoegelijke behagelijkheid en een ideale werkplaats. Even tevreden zullen wel de jonggetrouwden zijn, die het voorste gedeelte van het huis hebben gehuurd: woonkamer, keuken-eetkamer, slaapkamer, badkamer.

De mooie voordeur is het eenige terrein, waarop de beide bewonenden recht hebben. Doch de bewoonster van het achterhuis went zich aan, door haar keukendeur in en uit te gaan en aldaar haar leveranciers en haar bezoekers te ontvangen.

Nieuwe mogelijkheden. Moge ieder ze te zijner tijd vinden. Gezond verstand, overleg en moed brengt ons allen, ondanks alles, een heel eind.

S. Lugten-Reys

Vanuit 't Noorden gezien; gezicht op atelier